

Senast uppdaterat 2026-06-23

Frågor och svar om obligatorisk MAR

När införs kravet på MAR i varje kommun?

Bestämmelsen som ingår i hälso- och sjukvårdslagen träder i kraft 1 juli 2026.

Får det någon betydelse i praktiken att det blir ett lagkrav, det finns ju redan MAR i många kommuner?

Hittills har det varit frivilligt för kommunerna att inrätta MAR, och MAR finns i ungefär hälften av kommunerna. Nu blir det obligatoriskt i alla kommuner.

Kommunen kommer också att få ersättning från staten, inom ramen för de generella statsbidragen.

Inom vilka verksamhetsområden ska MAR finnas?

Om en kommun har valt att dela upp hälso- och sjukvårdsverksamheten i flera verksamhetsområden med olika inriktningar så ska MAR finnas i de verksamhetsområden som omfattar rehabilitering. Om verksamheten inte har delats in i verksamhetsområden så ska det inom det enda verksamhetsområdet som finns i kommunen finnas MAR.

Vem kan vara MAR?

Det regleras i hälso- och sjukvårdslagen. MAR ska vara leg. fysioterapeut eller leg. arbetsterapeut.

Hur ser MAR:s ansvar och uppgifter ut?

I dag utgår MAR:s ansvar och uppgifter från MAS ansvar och uppgifter, i ”tillämpliga omfattning”, och regleras i 4 kapitlet 6 § hälso- och sjukvårdsförordningen. Samma princip kommer fortsatt att gälla, men en komplettering avseende MAR:s uppgifter träder i kraft 1 juli 2026:

MAR ska även ansvara för att det finns ändamålsenliga och väl fungerande rutiner för rehabilitering, habilitering, förskrivning och användning av hjälpmedel.

I ansvar och uppgifter för MAR och MAS ingår:

- att säkerställa att patienten får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet,
- att patienten får den hälso- och sjukvård som hälso- och sjukvårdspersonal har förordnat,
- att journaler förs enligt patientdatalagen,
- att beslut om att delegera ansvar för vårduppgifter är förenliga med patientsäkerheten.

Det ingår också att se till att det finns ändamålsenliga och välfungerande rutiner för

- läkemedelshantering (inte tillämpligt för MAR),
- avvikelserapportering,
- att kontakta läkare och annan hälso- och sjukvårdspersonal vid behov,
- rehabilitering, habilitering, förskrivning och användning av hjälpmedel (MAR) – *Komplettering från och med 1 juli 2026.*

Därutöver kan en MAR och MAS ha andra uppgifter som dess arbetsgivare bestämmer.

Var i kommunens organisation ska MAR vara placerad?

Det är idag inte reglerat, och kommer inte regleras från 1 juli 2026, utan den organisatoriska placeringen beslutas av varje enskild arbetsgivare.

Det viktiga är att förutsättningar finns för att det ska vara möjligt att fullgöra sina uppgifter och ansvar som MAR, dvs. att uppgifter, ansvar och mandat är tydliga och att det är tydligt var man är placerad organisatoriskt.

Socialstyrelsen kommer under hösten titta på hur ansvarsfördelningen fungerar i praktiken mellan vårdgivaren, verksamhetschefen och funktionerna MAS och MAR, på uppdrag av regeringen.¹

När kommer Socialstyrelsens redovisning om ansvarsfördelning mellan vårdgivare, verksamhetschef, MAS och MAR?

Uppdraget för Socialstyrelsen ska vara slutfört i februari 2027. Vid behov får Socialstyrelsen lämna nödvändiga författningsförslag.

Vad kommer Fysioterapeuterna att göra för att påverka hur utformningen av Socialstyrelsens uppdrag blir?

Fysioterapeuterna kommer att ha löpande kontakter med Socialstyrelsen och bidra med våra kunskaper.

Kan MAR kombineras med annat arbete?

Förutsättningarna kan variera mellan kommunerna. Vissa kommuner behöver en MAR på heltid, andra inte, och vissa kommuner kan ha flera MAR.

Det finns inget som hindrar att MAR på deltid kombineras med andra arbetsuppgifter.

Det man kan tänka på är att det bör finnas tydliga avgränsningar både i tid och uppdrag för att kunna utföra arbetsuppgifterna, både som MAR, men även i förhållande till andra arbetsuppgifter.

Går det att kombinera MAR med kliniskt arbete?

MAR och MAS ska bland annat se till att det finns ändamålsenliga rutiner inom olika områden och att beslut om att delegera ansvar för vårduppgifter är förenliga med patientsäkerheten. På en del håll har MAS-rollen utvecklats till att få en alltmer tillsynsliknande roll.²

Det kan vara en utmaning att granska rehabiliteringsverksamheten hos arbetsgivaren, och att vara kliniskt verksam på deltid i samma verksamhet.

¹ Regeringens prop. 2025/26:19 s. 38f.

² Regeringens prop. 2025/26:19 s. 39.

Ska facket vara med vid rekrytering av MAR?

MAR är inte ett chefsuppdrag, varför arbetsgivaren inte har en skyldighet att involvera fysioterapeuterna i rekryteringen.

Vilken lön ska MAR ha?

Det löneavtal som Fysioterapeuterna har med arbetsgivare såsom regioner och kommuner anger att löner ska sättas individuellt och differentierat och utefter kompetens och ansvar.

Att erbjudas del eller heltidstjänst som MAR är ett nytt utökat ansvar varför lönen bör ses över innan tillträdet.

MAR kommer framöver ha en egen AID-kod (arbetsidentifikation) vilket kommer möjliggöra uppföljning och kontroll av lönenivåer för medlemmar med MAR-tjänster.